

ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν 'Αθήναις και ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἢ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Οἱ ἐγγραφόμενοι νέοι συνδρομηταὶ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου λαμβάνουσι τὰ ἑξῆς βιβλία :

- Α'. Ἐκ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένης **Θεατρικῆς Βιβλιοθήκης** τὸν Γ' τόμον ἢ τὸν Δ' ἢ τὸν ΣΤ' *) κατ' ἐκλογὴν ἁξίας ἑκάστον φρ. 5,50
- Β'. **Ποιήματα Σουρῆ** Α' καὶ Β' Τόμ. » 5,00
- Γ'. Τὰς μέχρι τοῦδε **Ἐπεφυλλίδας τοῦ Λυκογιάννη** » 5,00
- Δ'. **Γελοιογραφικὸν Ἡμερολόγιον** τοῦ **Μη Χάνεσαι** (ἔξηντλημένον σχεδόν) τοῦ 1883 » 2,00
- Ε'. **Τορπέλλαι**, κωμῳδία » 2,00
- ΣΤ'. **Δουθάρδου Λόγοι**, περὶ τῆς ἠθικῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ » 5,00

Τὸ ὅλον βιβλία φρ. 24,50

(*) Ἴδου τὰ περιεχόμενα ἑκάστου Τόμου :

- ΤΟΥ Γ'. 1) Ἄγγελος μεσονυκτίου, δράμα εἰς πράξεις ἕξ. 2) Ἰωάννα Γρέυ, δράμα εἰς πράξεις πέντε. 3) Ποιμενίς τῶν Ἀλπεων, δράμα εἰς πράξεις πέντε. 4) Εἶναι Τρελλή, δράμα εἰς πράξεις δύο. Κουα νῦς Μανδύας, κωμῳδία, εἰς πράξιν μίαν.
- ΤΟΥ Δ'. 1) Γάμοι τοῦ Ἀτείλα, δράμα εἰς πράξεις τέσσαρας. 2) Φίλιππος ὁ Β', δράμα εἰς πράξεις πέντε. 3) Γάσπαρος ὁ Αὐλικὸς, δράμα εἰς πράξεις πέντε. 4) Δάφνη, δράμα εἰς πράξεις τέσσαρας. — Δέησις ναυαγοῦ, δράμα εἰς πράξεις πέντε.
- ΤΟΥ ΣΤ'. 1) Σωσάννα Ἰμπερτ, δράμα εἰς πράξεις πέντε. 2) Γέρω-Δεκανεύς, δράμα εἰς πράξεις πέντε. 3) Τὸ ἔνσαρκον Ἄγαλμα, δράμα εἰς πράξεις ἕξ. 4) Δαλιδά, δράμα εἰς πράξεις τρεῖς. 5) Ἰωάννα δακρύων καὶ γελώτων, δράμα εἰς πράξεις τέσσαρας. 6) Περιπέτεια ἡμεριδογράφου, κωμῳδία εἰς πράξιν μίαν.

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΑ

Ὁ πανσλαβιστικὸς ὄργανισμὸς ἐπιτείνεται ὁσημέραι καὶ ἐπικινδύνως ἐντείνει τὰ δίκτυά του καθ' ἅπασαν τοῦ Αἴμου τὴν χερσονήσον. Τὰ πανσλαβιστικὰ κομητάτα ἐργάζονται μετὰ

πυρετώδους δραστηριότητος πρὸς ἐξέγερσιν τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐνότητος καὶ ἀδελφότητος τῶν Σλαβῶν. Εἰς τὸ κέντρον δὲ τῶν πανσλαβιστικῶν τούτων κομητάτων, τὴν *Βουλγαρίαν*, Ρῶσοι ἐθελονταὶ σωρηδὸν κατέρχονται καὶ εἰς διαφόρους τῆς Βουλγαρίας πόλεις διακλαδίζονται αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν, φθάνουσαι μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς Ἐρζεγοβίνης καὶ τῆς Μακεδονίας, ὅπου ζητοῦσι νὰ προκαλέσωσιν ἐπανάστασιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ μάλιστα συνέστησαν καὶ βουλγαρικὰ σχολεῖα καὶ διδασκαλεῖα, ὡς ἐν Θεσσαλονίκῃ, Καστορίᾳ, Βοθονοῖς, Φλωρίνῃ καὶ ἄλλαχού. Χρήματα, πολεμικοφῶδια, προκηρύξεις ἐξερθεστικαί, τὰ πάντα τίθενται εἰς ἐνέργειαν, τὰ πάντα προμηνοῦσι τὴν ἐκρῆξιν τοῦ ἡφαιστείου, τὰ πάντα καθ' ὅλου μετὰ καταπληκτικῆς ἀκριθείας ὑπομνησκούσιν ἡμᾶς τὸ 1876. Ὁ πανσλαβισμὸς θρασεῖαν ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐντὸς τῶν γαμψωνύχων αὐτοῦ χειρῶν ἀπειλεῖ νὰ περισφίγγῃ δλόκληρον τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Εὐρώπην. Τὸ μεγαθήριον, ὅπερ δικαίως ἀποκαλεῖται πανσλαβισμὸς, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δεδουλωμένων λαῶν ἐπιθυμεῖ νὰ καταβροχθίσῃ διὰ μιᾶς ἅπασαν τὴν ἐλκυστικὴν λείαν, ἣν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἤ ἐν τῷ νῷ ἔχει νὰ συνενώσῃ τὴν ἀνατολικὴν Ρωμίαν μετὰ τῆς Βουλγαρίας καὶ μετ' ἄλλων σλαβιστικῶν κρατειδίων, καὶ καθ' ὅλου νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς διαθήκης Πέτρου τοῦ Μεγάλου. Ἀλλὰ μήπως δὲν ἠπλώσε τοὺς γαμψοὺς ὄνυχας καὶ ἡ Αὐστρία εἰς τὴν ἑλληνικωτάτην Μακεδονίαν, τὴν δεσποινίδα ταύτην τῶν δούλων ἐπαρχιῶν, καὶ δὲν κατεπλημύρησε τὴν Ἀλβανίαν διὰ τῶν πρακτόρων αὐτῆς, δελεάζουσα αὐτὴν διὰ ποικίλων μηχανορραφιῶν ὅτι θὰ ἰδρῦσῃ αὐτόνομον ἄλβανικὴν ἡγεμονίαν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς, ὅπως διὰ τοῦ δελέατος τούτου ἐπιτύχῃ τοῦ ποθομένου σκοποῦ καὶ ἀφαιρέσῃ ἔπειτα ἐθνικότητα, γλῶσσαν, ἥθη καὶ ἔθιμα, καὶ ἀποκόψῃ τὰς φλέβας καὶ ἀρτηρίας τῆς πελασγικῆς ταύτης φυλῆς, ἵνα μεταγίγῃ αἷμα σλαβικὸν ἢ γερμανικόν; Ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ Ἰταλία δὲν ἐποφθαλμίζῃ τὴν Ἀλβανίαν καὶ δὲν ἐνεργεῖ ἐν αὐτῇ διὰ τῶν πρακτόρων τῆς; Ὁ κίνδυνος λοιπὸν εὐρίσκειται ἐπὶ θύρας. Ἐὰ ἀπεκδεχόμεθα αὐτὸν νὰ κρούσῃ τὴν πύλην ἐντονώτερον, ἵνα σπαρακτικώτερον αἰσθανθῶμεν αὐτὸν, καὶ τότε λάβωμεν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἀπόκρουσιν αὐτοῦ μέτρα; Ὁ ἀναμένωμεν νῆκούσωμεν τὸν πρῶτον πυροβολισμὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, ὅπως ἐξεγερθῶμεν τοῦ ληθαργοῦ καὶ τότε κατανοήσωμεν τὴν σοβαρότητα τοῦ επικραταμένου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν κινδύνου;

Είναι δὲ καιρὸς πλέον τώρα, διότι ὁ τῆς Ἀλβανίας ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ κράτους χωρισμὸς εἶναι καὶ βέβαιος καὶ ἐγγύς, ὡς δύναται νὰ ὁμολογήσῃσι πάντες οἱ ἀπαθῆς φιλοσοφούντες ἐπὶ τῶν διαδραματιζομένων μάλιστα ὑπὸ τῆς Ρωσίας καὶ Αὐστρίας καὶ τοῦ προσεχούς μέλλοντος. Ἐντὸς δὲ βραχέως χρόνου θὰ προσκληθῇ ἡ πεφωτισμένη Εὐρώπη ν' ἀποφασίσῃ ἂν ἡ τοῦ Σκεντέρμπεη πατρίς θὰ χειραγωγηθῇ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἡμερώσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, διότι δὲν δύναται πλέον νὰ ἀνέχῃται αὕτη διὰ παντός τὸ χάος φαύλης κυβερνήσεως καὶ ἀταξίας, ἅτε τοῦ ἔθνους αὐτῆς πνέοντος ἤδη τὰ λοιθία, οὔτε ἡ χριστιανικὴ τῶν πολιτῶν ὁμήγυρις θὰ ἐπιτρέπῃ διὰ παντός τὴν πλειονότητα νὰ φυλάσῃ εἰς κοινωνικὸν ἐξευτελισμὸν τοὺς περὶ τὴν Σκόδραν ἀρηιφίλους, καὶ εἰς βάρβαρον ἀπομόνωσιν τοὺς ὀρεινοὺς καὶ γενναιομάχους Γέγαντας, οὐδὲ θὰ δεῖξῃ τοσοῦτον ἀσύγγνωστον πολιτικὴν, ὡς διεπράξατο τῷ 1445 ἡ Βενετία, ἣτις ἐνῶ ἠπειλεῖτο αὕτῃ τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων ἡ ὑπάρξις ὑπὸ τῆς ὀθωμανικῆς λαίλαπος, καὶ ἡ πολυπαθὴς τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου πόλις ἔπνεε τότε τὰ λοιθία, οὐ μόνον πρῶτιστον βοήθον κατὰ τοῦ ἐπιστήμου τῆς χριστιανωσύνης συμμάχου Σκεντέρμπεη ἐπεκαλέσατο τὸν κατ' ἐξοχὴν ἀδιάλλακτον τοῦ χριστεπωνύμου λαοῦ ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ περιφραεῖ νίκη, ἣν ἤρατο ὁ ἄλβανός· ἦρωσ κατὰ τοῦ ἀμειλίχτου Σουλτάνου Ἀμουράτ, ἀπέστειλε τῷ ὀθωμανικῷ στρατῷ τὰ καθ' ἅπασαν τὴν πολιορκίαν ἐπιτήδεια. Εἰς τοὺς καιροὺς λοιπὸν τούτους, καθ' οὓς θ' ἀποφασισθῇ ἡ τοῦ ἄλβανικοῦ ζητήματος λύσις, ἦν παρασκευάζει ἡ τῶν πραγμάτων πορὰ, ἀπαιτεῖ δὲ ἡ ἔλλογος πολιτικὴ, εἶναι καταλληλοτάτη περίστασις τῇ Ἑλλάδι, ὅπως φροντίσῃ μετὰ πάσης τῆς δραστηριότητος πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ διαπόρου πόθου. Κίνδυνος δὲ ἐστὶ μήπως ἀπολεσθῇ ἡ Ἀλβανία διὰ τὴν Ἑλλάδα διαμελιζομένη ἢ ὑποκύπτουσα καὶ ἀπορροφωμένη ὑπὸ ἑτέρου κράτους εὐρωπαϊκοῦ, καὶ τότε ἀπολλυσι τὰ μέγιστα ἢ Ἑλλάς, μὴ δυναμένη ν' ἀνταγωνισθῇ ἄνευ τῆς μετὰ τῶν Σκυπεταρῶν ἐνώσεως, ἐν ἣ καὶ ἡ σωτηρία αὐτῆς ἐγκειται. Ὅθεν ἐὰν ἐνωθῶσι πολιτικῶς μετὰ τῶν Ἀλβανῶν οἱ Ἕλληνες, θὰ ἀποκτάσῃσι τότε ὑπεροχὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀπέναντι τῶν σλαβικῶν λαῶν, καὶ διὰ τῶν ἄλβανικῶν βραχιόνων θὰ διαδράμωσιν ἀσφαλῶς καὶ εὐκλεῶς τὸ μέγα στάδιον, τὸ ὑπὸ τῶν ἔθνικων πύθων καὶ στάσεων καὶ τῶν ἱστορικῶν παραδόσεων διαχαραχθέν. Ὑπερέχοντες δὲ τότε κατὰ πληθυσμὸν καὶ δύναμιν θὰ διατηρήσῃσι μετὰ τῶν πρωτείων τὴν πολιτικὴν ἐνότητα τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν, τὴν ἀναπόσπικτον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, καὶ ἀμφότεροι ὁμοῦ οἱ λαοὶ θὰ ἀναδειχθῶσιν ἀνυπέροβλητον τῆς καθ' ὅλου εὐρωπαϊκῆς ἐλευθερίας προπύργιον. Τοῦτο δὲ πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ ἡ Ἑλλάς ἐν τῷ μέλλοντι, πάση δυνάμει καὶ θυσίᾳ, ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν κυρίαν ὁδὸν τοῦ μεγαλείου αὐτῆς, καθ' ὅτι καὶ ἡ πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁδὸς διέρχεται σήμερον μόνον διὰ τῆς Ἀλβανίας, καὶ μετ' αὐτῆς φυσικὸν παρακολούθημα ἔσται καὶ ἡ κατοχὴ τῆς Μακεδονίας, καὶ ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου ἀναμφισβήτητος ἐπὶ τῶν ἐντεῦθεν τοῦ Αἴμου χωρῶν. Τούναντιον δὲ μάλιστα οἱ Ἕλληνες μόνον οὔτε νὰ βαδίσωσι θὰ δυνηθῶσι πρὸς τὴν Μακεδονίαν, ἐπομένως ξένου τῆς Εὐρώπης κράτος ποιήσεται τὴν κατάληψιν αὐτῆς, οὔτε νὰ κατάρχωσιν ἀσφαλῶς τὰς μακεδονικὰς χώρας, ἔχοντες πολέμιον τὸν κατέχοντα τὴν Ἀλβανίαν, ἐπομένως καὶ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς Βιέννην μεγάλην ἀρτηρίαν τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐμπορίας. Ἡ Ἑλλάς θὰ δυνηθῇ τότε νὰ ἐξασφαλίσῃ πάσας τὰς χώρας αὐτῆς μόνον διὰ τῆς στρατηγικῆς σπουδαιότητος τῆς Ἀλβανίας, ἐν τῷ ἱπποτικῷ καὶ εὐφρεῖ λαῷ τῆς ὁποίας θὰ

εὐρῆ στρατῶν, ὅστις ἐδείχθη δεξιὰ χεὶρ καὶ ἐδραιότατον τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους ὑποστήριγμα, ἃ τε συντελέσας εἰς τὴν ἐξάπλωσιν αὐτοῦ, διότι καὶ εἰς τὰς τελευταίας μάχας τῆς Σίπκας καὶ Πλευσίας ἔπεσαν 22000 Ἀλβανοὶ μετὰ γενναίαν αὐτῶν ἀντίστασιν, περὶ τῆς ὁποίας στεντορεία τῇ φωνῇ λαλοῦσι τὰ ἀνδραγαθήματα αὐτῶν. Κατέχουσα δὲ ἡ Ἑλλάς τὰ ἀπρόπιτα ἄλβανικὰ ὄρη καὶ ἔχουσα ἐπίκουρον τὸν μάχιμον ἄλβανικὸν πλαθυσμὸν θὰ ἠνάγκαζεν ἐχθρὸν πολυάριθμον νὰ σταματήσῃ πρὸ τοῦ Ἀξίου ἢ τοῦ Θυάμυδος, ὡς τοῦτο ἐδείξατο ἐμπράκτως διὰ τῶν Μποτσαραίων καὶ Τσαβελλαίων, τῶν Μποτσαραίων καὶ Ἀναργυραίων, τῶν Κριεζαίων καὶ Κουτουριωτῶν, τῶν Μιαουλῶν καὶ Σαχτουρῶν, τῶν Τσαμαδῶν καὶ Σαχινῶν, διὰ τῆς μεγάλης καὶ περὶνου Μπουμπουλίνης καὶ τῆς ἀπρωμήτου καὶ τουρκομάχου Δέσπης, καὶ διὰ τῶν ἄλλων τῆς Ἀλβανίας περιπέστων ἐν τῇ ξηρᾷ πολεμιστῶν καὶ παραδόξων ἐν τῇ θαλάσῃ ἡρώων.

Πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ ποθουμένου σκοποῦ ἡ Ἑλλάς ὀφείλει νὰ ἔλθῃ εἰς διαπραγματεύσειν πολιτικῶν σχέσεων μετὰ τῶν Μπέηδων Ἀλβανῶν, ὡς ἐνεργοῦσιν εἰς τοῦτο ἡ Αὐστρία καὶ Ἰταλία, αἵτινες ἔχουσιν ἀπολύσει τοὺς πράκτορας αὐτῶν εἰς τὰ πλείστα μέρη τῆς Ἀλβανίας· ἐπ' ἴσης νὰ ποστειλῇ πράκτορας καὶ προξένους λίαν προσηνεῖς καὶ περιποιητικὸς τοῖς Ἀλβανοῖς· καὶ εἰδόμενος τῆς Ἀλβανικῆς γλώσσης, ἄνευ τῆς γνώσεως τῆς ὁποίας οὐδὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ κατορθώσωσι. Τὴν ἄλβανικὴν γλῶσσαν ἠδύνατο νὰ μάθῃ καὶ ἡ Α. Υ. ὁ διάδοχος ὡς ἐξέμαθεν αὐτὴν ἡ Α. Μ. ἡ βασίλισσα ἡμῶν Ὀλγα, ἀφοῦ ἡ Ἑλλάς ἔχει ἐν τῷ κράτει αὐτῆς τόσοσ Ἀλβανούς· καὶ ἀποβλέπει καὶ εἰς τὴν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀλβανῶν συνένωσιν, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ κράτη, καὶ μάλιστα ἐν Αὐστρίᾳ, ὅπου οἱ βασιλεῖς ἢ οἱ διάδοχοι αὐτῶν, ἐκμανθάνουσι πῶσας τὰς διαφόρους ἐν τῷ κράτει αὐτῶν λαλουμένας γλώσσας. Ἡ δὲ Αὐστρία ἐξακολουθεῖ ἀποστέλλουσα εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἀνδρας λογίους καὶ ἱκανούς νὰ σπουδάσωσι τὴν Ἀλβανικὴν γλῶσσαν, ὡς ἄλλοτε τὸν Hahn καὶ ἐσγάρτως τὸν Jarnik καὶ νὰ σχοληθῶσιν εἰς τὴν Ἀλβανολογίαν διὰ διπλοῦν σκοπὸν, διὰ τε πολιτικὸν καὶ διὰ πλουτισμὸν τῆς φιλολογίας τῆς, καθ' ὅσον ἡ τῶν Σκυπεταρῶν γλῶσσα διὰ τῆς μεγάλης καὶ σπουδαίας σχέσεως πρὸς τε τὰς ἰνδογερμανικὰς καὶ τὰς νεωτέρας γλώσσας θὰ γείνη ταχέως ὑποκειμενον ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης, καθάπερ καὶ ὁ ἄλβανικός· λαὸς θὰ ὑπομνήσῃ προσεχῶς σπουδαῖον ζήτημα πολιτικόν, καὶ ἴσως θὰ εἰσαχθῇ ἡ γλῶσσα αὕτη εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Γερμανίας ὡς ἐπικουρικὸν μάθημα τῆς γλωσσολογίας καὶ συγκριτικῆς μυθολογίας καὶ τῆς ἀρχαιολογίας. Πῶσον ἐξιστάμεθα καὶ θαυμάζομεν τὰ καλλιτεχνικὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαίας τέχνης τῶν προγόνων ἡμῶν καὶ δὲν πρέπει νὰ θαυμάσωμεν καὶ τὴν ἄλβανικὴν γλῶσσαν, προῖον τῶν παλαιτάτων προγόνων, τῶν Πελασγῶν, ἣτις καὶ αὕτη ἐπ' ἴσης διετηρήθη ὡς τοιοῦτον μνημεῖον ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων χωρὶς ν' ἀλλοιωθῇ τὸ παράπαν, δι' ὅτι μόνον ξενισμοὶ τινες παρεῖσεφθησαν; Καὶ οἱ μῦθοι δὲ τοῦ Περσέως καὶ ἄλλων ἡρώων καὶ ἡμιθέων, ἀκμασάντων κατὰ τοὺς ἰδίους πελασγικούς χρόνους, ὅποτε δὲν εἶχεν ἀνακαλυφθῆ καὶ ἡ ἑλληνικὴ γραφὴ, καὶ ἐπὶ αὐτοῦ μάλιστα τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἀλλὰ μετεβιβάζοντο ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, ἐξηκολούθησαν νὰ μεταβιβάζωνται οὕτω ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον εἰς τοὺς ἰδίους Πελασγούς (Ἀλβανούς), ἅτε μὴ ὑπαρχούσης ἐτι καὶ νῦν γεγραμμένης τῆς ἄλβανικῆς γλώσσης, χωρὶς νὰ νομισθῇ τις ὅτι εἶνε εἰλημμένοι ἐκ τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, διότι ὑπάρχουσιν ἄλλαι ἐκδόσεις μῦθων παρὰ τοῖς

Ἄλβανοὶ διάφοροι τοῖς ἑλληνικοῖς μύθοις ἐπὶ τῶν αὐτῶν προσώπων. Καὶ ποίησις δὲ ἐπική διεσώθη κατὰ τὸ ὁμοίμορφον τῆς παλαιάτης ποιήσεως ἐν τῷ ἄλβανικῷ λαῷ, ὡς καὶ λυρική ποιήσις εἰς μελίρρυτον γλῶσσαν· οὕτω ποιηταὶ ἐπισημοὶ εἶνε ὁ τῆς Ἰταλίας ἄλβανός Δε Ράδας καὶ ὁ τῆς Κολωνίας τῆς Κορυθαῆς Καμπέρης, ὁ Ἀνακρέων οὗτος τῆς Ἄλβανίας. Τῆς δημοτικῆς ποιήσεως, λίαν φυσικὴ εἶνε ἡ ἀνάπτυξις, καὶ ποιήματα δὲ πολλὰ ὑπάρχουσιν ἐξυμνοῦντα ἰδίᾳ τὴν φύσιν. Ἐν τοιοῦτον ποίημα εἶνε τὸ πρὸς τὸν βασιλέα τῶν ἀνθέων, *ρόδορ*, ὅπερ πεπολιτισμένοι τιεὶς, νέοι ἄδουσιν αὐτὸ ἐν Ἄλβανίᾳ διὰ τῆς εὐρωπαϊκῆς μελωδίας, δι' ἧς μέλπουσι τὸ ἑλληνικὸν ἄσμα εἰς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς μου. Ἄλλὰ καὶ οἱ χοροὶ (ὁ τσαμίκος κλπ.), οὗς χορεύουσιν οἱ τε Χριστιανοὶ καὶ Μωαμεθανοὶ Ἄλβανοί, εἶνε παρεμφερέστατοι τοῖς ἀρχαίοις ἑλληνικοῖς χοροῖς, διατηρηθέντες ἐκ παλαιάτων χρόνων. Δὲν ἔχει λοιπὸν δίκαιον ὁ κ. Meyer διατεινόμενος ἐν τῇ πάνυ καλῇ περὶ Ἄλβανῶν δημοσιευθείσῃ ἐσχάτως ἐν τῇ «Κλεισί» διατριβῇ του ὅτι οἱ μῦθοι οὗτοι διεδόθησαν διὰ τῆς τῶν γειτόνων ἐπικοινωνίας ἀπανταχοῦ καὶ εἰς λαοὺς οὐχὶ συγγενεῖς πρὸς ἀλλήλους. Ἐπ' ἴσης ὅτι κατ' ἀνταπόκρισιν τοῦ ἐσχάτως τελευτήσαντος ἐν Πειραιεὶ Ραϊνόλδου δὲν ἐλλείπει παρὰ τοῖς ἐν Ἑλλάδι Ἄλβανός, ἢ λατινικῆ γραφῇ, ἐν ᾧ οὗτοι χρῶνται τῇ ἑλληνικῇ· δι' ὅτι αὐτοὶ ἴσα ἴσα οἱ μῦθοι, οἱ χοροὶ, ἢ μᾶλλον μονότονος μουσικὴ, αἱ παραδόσεις, αἱ παιδιαι, αἱ θρησκευτικαὶ τελεταὶ καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια ἀποδεικνύουσι ἐκτὸς τῆς γλώσσης καὶ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων τὴν παναρχαϊκωτάτην πελασγικὴν τῶν Ἄλβανῶν καταγωγὴν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἑλλάς ὀφείλει νὰ φροντίσῃ περὶ τῶν σχολείων τῆς Ἄλβανίας, ὑποθάλλουσα αὐτὰ διὰ χρημάτων καὶ ἐκπαιδεύουσα ἐξ αὐτῆς νέους, διότι αὐτοὶ μάλιστα οἱ νέοι, ἐκπαιδευόμενοι ἐν Ἑλλάδι καὶ ποδηγετούμενοι, δύνανται

νὰ λούσωσιν ἐκεῖ τοὺς κατοικοὺς κάλλιον παντὸς ἄλλου εἰς τὰ ἄναματα τῆς ἑλληνικῆς παιδείας. Ἐὰν δὲ ἐνιοὶ τῶν Ἄλβανῶν θέλωσι τὸν γραμματισμὸν τῆς ἄλβανικῆς γλώσσης ἐπομένως καὶ τὴν πρὸς ἐκμάθησιν εἰσαγωγὴν αὐτῆς εἰς τὰ σχολεῖα αὐτῶν, πρέπει νὰ ἐπινοήσωσι γραφὴν ἐνιαίαν καὶ τοῖς πᾶσιν εὐπρόσδεκτον πρὸς ἀποκατάστασιν ἐνός καὶ μόνου πνευματικοῦ δεσμοῦ τῶν διαφόρων ἄλβανικῶν διαλέκτων. Ἡ δὲ γραφὴ αὕτη δεόν νὰ στηρίζηται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γλωσσολογίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, διατηροῦσα πᾶσαν τὴν χάριν, ἢ φύσει αὕτη κέκταται, χωρὶς δηλαδὴ νὰ παραλειφθῶσιν οἱ τόνοι καὶ οἱ δίφθογγοι τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, μήτε δὲ νὰ γίνῃ ἀναστροφή καὶ στίξις τῶν γραμμάτων καὶ σύμπτωσις πολλῶν ὁμοῦ συμφῶνων, ὅποτε θὰ ἐπέλθῃ χασμωδία, διότι ἡ ἄλβανικὴ λαλιά, ὡς προσέληνος καὶ προσημέριος εἶνε κατὰ πολλὰ πλουσία, ὡς πᾶσαι αἱ τοῦ Ἰνδοευρωπαϊκοῦ στελέχους φωναί, ἀφοῦ μάλιστα μόνη αὕτη ἐκτὸς τῆς ἑλληνικῆς ἐξ ὄλων τῶν Ἰνδογερμανικῶν γλωσσῶν διετήρησε τὰ ἀπλά γραμματα **δ** καὶ **θ**. Οὕτως ἢ ἐν τῇ σανσκριτικῇ λέξις *μάδων* διεσώθη καὶ ἐν τῇ παραφράδι αὐτῆς ἄλβανικῇ (πελασγικῇ *μάδε* (θηλ. καὶ μαθ ἄρσε. ἐναλλαγῇ τοῦ **δ** εἰς **θ**) ἐν δὲ τῇ λατινικῇ ἔπειτα ἐτραπή τὸ **δ** εἰς **γ** : *magnus*, καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ τὸ **α** ἀκόμη εἰς **ε** : *μέγας*. Αἱ λέξεις *ροῦσε* ἐκ τῆς σανσκριτ. *sounasa*, *οῦγε* (ἰδῶρ) ἐκ τοῦ βυωτικῆς *οῦδαρ*—*ατος*, *λέπουρ*—λαγῶς πρὸς τὸ λατινικὸν *lepus-oris* καὶ τὸ αἰωλικὸν *λέπορις*—*εος*. *Κάλε*—ἵππος πρὸς τὸ δημοτικὸν *κέλης*. *Μενί* καὶ *μερί*—ἀνάθεκτος ὄργῃ πρὸς τὸ δημοτικὸν *μῆνις*. *Δέ*—γῆ πρὸς τὸ δωρικὸν *δᾶ*. *Ντέτ* (ἰδῆτ)—θάλασσα πρὸς λέξιν *Θέτις*. *Νέμε*—κατάρρα, ὄργῃ, κακὸς δαίμων πρὸς τὴν λέξιν *νέμεσις*. *Αἶθε*—πυρετός, διὰ τὴν ἐν τῷ πυρετῷ κατάστασιν τοῦ αἵθην, καίειν, ἥτις πρέπει νὰ γραφῇ διὰ τῆς διφθόγγου *αι*, κτλ. Ἄλλ' ἐπιλείψει ἡμᾶς ὁ χρόνος ἐπιχειροῦντας νὰ ἐκτα-

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἴδ. ἀριθ. 467)

— Ἄ! ἀνέκραξε μετ' ἐξάφως ἐκπληξάσης τὸν Ἰάκωβον, ἐγνωρίζα καλῶς ὅτι θὰ συμφωνούσατε μαζί μου ἐὰν σὰς ὠμίλου.

— Ἀναμφιβόλως, δεσποινίς, ἐπειδὴ πιστεύω, καθὼς σεῖς, ὅτι ὁ Λυκογιάννης ἀδίκως κατηγορήθη· ἀλλὰ τί θέλομεν πράξει; Τί μέλλω νὰ πράξω ἐγώ;

— Κύριε Γρανδέν, ἀρκεῖ πρὸς τὸ παρὸν ὅτι ἐπέισθητε ὅτι ἀποδίδτε καὶ πάλιν τὴν φιλίαν σας εἰς τὸν δυστυχεῖ ἄγριον.

— Ενδιαφέρεσθε πολὺ διὰ τὸν δυστυχεῖ τοῦτον, δεσποινίς! Τὸ μέτωπον τῆς νεάνιδος κατέλαβεν αἴφνης ἐρυθρότης καὶ ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς της.

— Τί σημαίνει τοῦτο; διελογίσθη ὁ λοχαγός.

— Ἀμφέβαλλα περὶ τοῦ Λυκογιάννη, εἶπε· τὸν ἐνόμισα ἔνοχον, τώρα τοῦ ἀποδίδω τὴν φιλίαν μου, δεσποινίς· ἀλλὰ τοῦτο εἶνε μικρὰ χάρις δι' αὐτόν, τώρα ποῦ κατηγορεῖται δι' ἐγκλημα, ὅπερ δὲν διέπραξεν.

— Ἀλήθεια, ἀπήντησεν ἡ Ἐρριέττη θλιβερώς· ἀλλὰ ὀφείλομεν νὰ περιμένωμεν· μάλιστα, πρέπει νὰ περιμένωμεν. Ὁ κ. Βιολαῖν ἔχει φίλους ἐν Ἐπινάλ καὶ εἰς Παρισίους, πρόσωπα μεγάλα, καὶ θὰ συντελέσουν νὰ μετριάσωσι τὴν τύχην τοῦ δυστυχούς.

Εἶμαι εὐχαριστημένη, κύριε Γρανδέν, πολὺ εὐχαριστημένη, εὐτυχῆς, διότι δὲν θὰ ἦνε πλέον εἰς τὸ δάσος. Διὰ τῶν ἐνεργειῶν σας οἱ χωροφύλακες μπόρεσαν καὶ τὸν συνέλαβον· δὲν σὰς μνησικακῶς διὰ τοῦτο, καλῶς ἐπράξατε. . . Εἶνε δυνατόν νὰ ζῆ πάντοτε τόσο ἀθλίως; Τώρα θὰ διδαχθῆ, θὰ μεταβληθῆ, εἰς ἄνθρωπον πεπολιτισμένον, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. . . Λέγω περιπλέον, κύριε, ὁ Λυκογιάννης θὰ γίνῃ μέγας ἄνθρωπος! Εἶνε ἀγαθός, γενναῖος, ἀφωσιωμένος, νοήμων, με εὐγενῆ αἰσθήματα, μάλιστα· ὁ Λυκογιάννης κατέχει ὅλα τὰ προσόντα, ποῦ κάμνουν τοὺς μεγάλους ἀνθρώπους!

Ἄ! ἀνέκραξεν ἐνθουσιωδῶς, τὸν γνωρίζω ἐγώ, τὸν γνωρίζω! Τὴν φορὰν ταύτην ὁ Ἰάκωβος δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀμφιβάλλῃ. Ἡ Ἐρριέττη ὑπήκουσεν εἰς τὰς ἐξορμήσεις τῆς καρδιάς της ἐπρόδωσεν ἑαυτήν.

— Συγχωρήσατέ με δεσποινίς, εἶπεν ὁ νεανίας, ἀλλὰ ὁ

θώμεν εἰς τοῦτο πολὺ ἐπιφυλασσόμεθα ὅμως ὅπως ἐν ἄλλῃ εὐκαιρίᾳ ἀναπτύξωμεν ἐκτενέστερον τὸ θέμα ἡμῶν τοῦτο περὶ τῆς γλώσσης τῶν ρηξηνόρων θυμολεόντων Σκυπεταρῶν.

Δέλεπερ

ΧΡΟΝΙΚΑ

Σπανιώτατον σχεδὸν εἰς τὰ δικαστικά χρονικά! Τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν συνιστάμενον ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν δικαστῶν Ἀμπελά, Δραγούμη καὶ Φωτομάρα ἀπέλυσε τὸν κ. Ἀσλάνην, δικαιολογῆσαν τὴν ἀπόπειραν ἀναίρεσεως ὡς προῖον διανοητικῆς συγχύσεως. Συνήθως τὰ δικαστικά συμβούλια εἶνε δειλὰ, φίλα δὲ πάντοτε τῆς βραδύτητος, ἀφίουν τὰς ὑποθέσεις αὐτὰς εἰς τὰ Κακουργαδικεῖα, μὴ τολμῶντα νὰ λαμβάνωσιν οὐδαμῶς πρωτοβουλίαν. Χαίρομεν ὅτι εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν, ἔχουσαν ὕψιστον κοινωνικὸν ἐνδιαφέρον, τακτικὸν δικαστήριον ἠθώωσε τὸν κ. Ἀσλάνην, ζητήσαντα νὰ φονεύσῃ τὸν ἀχρεῖον προδότην τῆς συζυγικῆς τιμῆς του. Τοιαύτη συνοπτικὴ διαδικασία εἶνε σημεῖον κοινωνικῆς ὑγείας καὶ συγχαίρομεν τοὺς κυρίους δικαστὰς, οἵτινες μᾶ; ἔδειξαν τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ σημεῖα καιρῶν.

Συγχρόνως παρεπέμφθη ὁ Γεώργιος Χανιώτης ἐπὶ κλοπῆ.

Εἰς τὸ Νυκτοχώρι τοῦ Λαυρίου, ὀνομασθὲν Νυκτοχώρι, διότι ὁ πρῶτος οἰκιστὴς νύκτα τινα ἐτόλμησε καὶ ἀνήγειρεν οἰκίσκον, ἐνῶ ἦτο ἀπηγορευμένον, καὶ ἐχρησίμευσεν ὁ οἰκίσμος ὡς θεμέλιον τοῦ ἀνθοῦντος τώρα χωρίου, χάρις εἰς

τὴν φιλικαλίαν τοῦ εὐφυοῦς μηχανικοῦ τῆς Ἐταιρίαν Πάνου Μπασιάκου, κατοικεῖ ὁ ὑπομοίραρχος τοῦ Λαυρίου, ὁ νοήμων καὶ δραστήριος κ. Χρυσάφης. Ἀπὸ τοῦ παραθύρου τῆς οἰκίας προχθὲς Τετάρτην εἶδεν ἡ ἀδελφὴ του μετὰ μεσημβριαν τέσσαρας πέντε ἀνθρώπους ὑπερπηδῶντας ὡς ἄλλους Λυκογιάννηδες τοὺς ἀποκέντρους καὶ ἀγρίους βράχους τοῦ Θεριοῦ, φέροντας κάτι τι ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν, τὸ ὅποιον ἐξέλαβε διὰ κανένα ἐπανοφόρι, ἢ τίποτε ἄλλο κλαπὲν ὑπ' αὐτῶν, καὶ ὡς καλὴ ἀδελφὴ τοῦ ὑπομοίραρχου κατήγγειλε τὸ πρᾶγμα εἰς τοὺς χωροφύλακας.

Τί δὲ ἀνεκάλυψαν; Ὅτι τρεῖς φαυλόβιοι ἐξ Ἀθηνῶν συνεταιρισθέντες μετὰ δύο μανάβιδων τοῦ Λαυρίου ἐκ συστάσεως ἐπορθαλιάσαντες ἕνα εὐεῖδῃ ναυτοπαιδα τοῦ πρὸ 8 ἡμερῶν ναυλοχοῦντος γαλλικοῦ πλοίου Ἐσκαμβρέρα, ἐκφορτώσαντος καύσιμον ὕλην καὶ φορτόνοντος ψευδάργυρον, παρέλαβον ἀπατήσαντες δηλαδὴ πρὸς διασκέδασιν, καὶ ἀφου τὸν ἐμέθυσαν μέχρι ἀναισθησίας, τὸν παρέλαβον ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν—καὶ ἦτο αὐτὸ τὸ δυστυχὲς θῦμα τὸ ἐπανοφόρι, ὅπερ εἶδεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ μοίραρχου—καὶ τὸν ὠδήγησαν εἰς τοὺς βράχους τοῦ Θεριοῦ ὅπου ἐξήσκησαν ἐπὶ πτώματος σχεδὸν τὰς θηριώδεις φιληθόνους ὁρμὰς τῶν καὶ οἱ πέντε! Εὐτυχῶς οἱ χωροφύλακες συνέλαβον τοὺς τρεῖς ἐξ αὐτῶν. τῶν δύο ἀποδρασάντων. Εὐρέθησαν ὀπλισμένοι ἔχοντες μαχαίρας εἰς τῆς κάρτσες ταν. Τὰς ἀνακρίσεις ἔκαμε ὁ εἰρηνοδίκης κ. Σίμος, ἀπόντος τοῦ ὑπομοίραρχου λόγῳ ὑπηρεσίας. Τὴν δὲ ἰατροδικαστικὴν ἐκθεσιν ὁ ἀξιόλογος ἰατρός κ. Παπαδόπουλος. Ὁ ναυτοπαις ἦτο ἀσθενὴς ἐπὶ δύο ἡμέρας. Ὁ κυβερνήτης τοῦ γαλλικοῦ πλοίου ἐν τῇ ἀγανακτήσει του ἔλεγε πρὸς τὸν ἰατρὸν, ὅτι ἐντρέπεται, διότι εἶνε Ἕλλην. Ἄν καὶ τὰ θηρία δὲν ἔχουν ἐθνικότητα, Γάλλος δὲ βουλευτὴς συνελήφθη πρὸ δεκαετίας ἐπὶ παρομοίαις ἀποπειραῖς. Ἡ κοινωνία τοῦ Λαυρίου ἐταράχθη καὶ ἀναμένει αὐστηρὰν τιμωρίαν τῶν κακούργων.

καθένας θὰ ὑπέθετεν ἀληθῶς, ὅτι ἄλλο αἶσθημα πλὴν τῆς εὐγνωμοσύνης κρύβετε εἰς τὴν καρδίαν σας ὑπὲρ τοῦ Λυκογιάννη.

Ἡ Ἐρριέττη ἠγέρθη διὰ μιᾶς κινήσεως λίαν τεταραγμένη καὶ περιέβλεψε κύκλῳ μετὰ τινος φόβου.

— Μὴ προσβάλλεσθε δεσποινίς, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰάκωβος, ἐνόμισα καθῆκόν μου νὰ σὰς εἰδοποιήσω ὅτι, ὀμιλοῦσα οὕτω περὶ τοῦ Λυκογιάννη, μπορεῖτε νὰ δώσητε ἀφορμὴν εἰς ὑποθέσεις. . .

— Ὅτι τὸν ἀγαπῶ, δὲν λέγετε τοῦτο;

— Δεσποινίς. . . ἐπιθύριτεν ὁ Ἰάκωβος.

— Κύριε Γρανδὲν, εἶπεν αὐτὴ διὰ φωνῆς βραδείας καὶ σοβαρᾶς, εἰσθε γάλλος ἀξιωματικὸς, δηλαδὴ ἄνθρωπος με καρδίαν καὶ τιμὴν, εἰς τὸν ὅποιον δύναται τις νὰ ἔχη πλὴρῃ ἐμπιστοσύνην. Εἰς ὑμᾶς θέλω νὰ ἐμπιστευθῶ τὸ μυστικόν μου, τὸ μυστικόν, ὅπερ μὲ κατατίκει, μὲ βασανίζει, τὸ ὅποιο ἀποκρύπτω ἀπὸ ὅλους, ἀπὸ τὴν μητέρα μου, ὡς τὸ τρομερώτατον πρᾶγμα. Ἄ! νομίζω ὅτι ἂν τὸ εἶπω εἰς ὑμᾶς, ὅστις τοσοῦτον ἠγαπήσατε τὴν Ἰωάνναν, θὰ αἰσθανθῶ ἀνακούφισιν. . . Λοιπὸν, μάλιστα, κ. Ἰάκωβε, ἀγαπῶ τὸν Λυκογιάννην, ἀγαπῶ τὸν ἄθλιον τοῦτον ἀγριάνθρωπον.

Ὁ Ἰάκωβος σιωπηλὸς παρετήρει αὐτὴν θλιβερῶς.

— Τὸν ἀγαπῶ, καὶ αὐτὸς ἐπίσης ὁ δυστυχὴς μὲ ἀγαπᾷ,

ἐξηκολούθησεν αὐτὴ, καλύπτουσα διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπόν της. Εἶνε τοῦτο αἰσχρὸν, εἶνε μανία, εἶθε νὰ μὴ ἦτο! Δὲν εἶνε ἀπίστευτον κύριε; Καὶ ἐν τούτοις τοῦτο εἶνε ἀληθές, ἀληθές. . . Ἄ! Ἐὰν θλίβωμαι διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς εὐτυχίας σας, κύριε Γρανδὲν, δύνασθε ἰμοίως νὰ μὲ οἰκτιρίσετε, διότι εἶμαι λίαν δυστυχῆς.

Ἠννόησα καλῶς ὅτι ἐστερούμην ὑπερηφανείας, ἀξιοπρεπείας, ὅτι δὲν εἶχον πλέον τὸ σέβας πρὸς ἑμαυτὴν· παρωγισμένη καὶ μανιώδης κατ' ἑμαυτῆς, ἠθέλησα νὰ ἀποσπάσω ἀπὸ τῆς καρδίας μου τὸν ὀλέθριον τοῦτον ἔρωτα, ὅστις μ' ἔκαμνε νὰ ἐρυθριῶ, ἐφοβούμην, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην. . .

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ πολέμου, ἀνεχωρήσαμεν ἡ μήτηρ μου καὶ ἐγὼ μακρὰν, πλησίον τῆς Ἰσπανίας. Εἶπον κατ' ἑμαυτὴν: «Ἡ ἀπομακρυνσις εἶνε ἐκεῖνο τοῦ ὀποίου ἔχω ἀνάγκην· ἐκεῖ κάτω θὰ εὖρω διαχύσεις, μὴ βλέπουσα πλέον, μὴ ἀκούουσα περὶ αὐτοῦ, θὰ τὸν ἀπομακρύνω ἀπὸ τὸν νοῦν μου, θὰ τὸν λησμονήσω!»! . . . Καὶ ὅμως ὄχι. Ἐπανήλθον εἰς Βαγκοῦρ ἀσθενεστέρα ἢ πρότερον! Εἶνε πάντοτε μέσα σ' τὸν νοῦν μου.

Ἡ μήτηρ μου ἀνησυχούσα μὲ ἐρωτᾷ καὶ δὲν τολμῶ νὰ τὴν ἀποκριθῶ. Δὲν δύναμαι νὰ παραστήσω τί ὑποφέρω φέρουσα ἐπὶ τοῦ προσώπου τὸ προσωπεῖον τοῦ ψεύδους, κρυπτομένη ἀκαταπαύστως, φαινομένη εὐθυμὸς καὶ μειδιώσα, ἐνῶ ἐπιθυμῶ νὰ κλαύσω! Ἄ! κύριε Γρανδὲν, τοῦτο μὲ κά-